

Bütçe Dengesi - Temmuz/Ağustos 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Merkezi yönetim bütçesi Ocak-Ağustos döneminde 231 milyon TL fazla verdi.

Maliye Bakanlığı mali tatil nedeniyle Temmuz ve Ağustos ayı bütçe verilerini birlikte açıklamıştır. Temmuz ayında bütçe gelirlerindeki %32,2 oranındaki artışın etkisiyle 312 milyon TL fazla vermiştir. Ağustos ayında ise bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %5,5 ile sınırlı bir yükseliş kaydederek 31,9 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Bütçe harcamaları da bu dönemde %10,1 oranında yükselerek 35,1 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Böylece, merkezi yönetim bütçe açığı bir önceki yılın aynı ayına göre iki katına çıkarak 3,1 milyar TL düzeyine yükselmiştir.

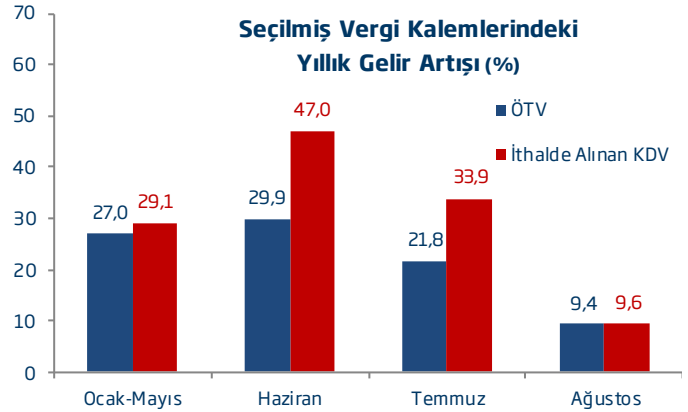
2013 yılının ilk 8 ayı itibarıyla ise, bütçe gelirlerinin %17,9, bütçe harcamalarının %13,4 artış kaydettiği görülmektedir. Bu çerçevede, geçtiğimiz yılın ilk sekiz ayında 8,5 milyar TL açık veren bütçe dengesi 2013 yılının aynı döneminde 231 milyon TL fazla vermiştir. Ocak-Ağustos döneminde 38 milyar TL düzeyine yükselen faiz dışı fazla da 19 milyar TL olan yılsonu hedefinin oldukça üzerindeki seyrini sürdürmüştür.

Vergi gelirlerinde ivme kaybı ...

Temmuz ayında bütçe gelirleri tarafında 3,2 milyar TL'lik özelleştirme geliri dikkat çekerken, vergi gelirleri de %22,1'lik artış kaydetmiştir.

Öte yandan, Haziran ayı başından bu yana döviz kurlarında gözlenen yukarı yönlü hareketin bütçe gelirleri üzerindeki olumlu etkilerinin Ağustos ayında bir miktar ivme kaybettiği görülmektedir. Nitekim, Haziran ve Temmuz aylarında yüksek oranda artış kaydeden ithal edilen Katma Değer Vergisi'nden elde edilen gelirler Ağustos ayında %9,6 oranında genişlerken, Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) gelirlerindeki artış aynı dönemde %9,4 oranında gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde, kurumlar vergisi gelirleri ise bir önceki yıla göre %15,7 oranında daralmıştır. Bu gelişmelere bağlı olarak toplam vergi gelirleri Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %5 ile sınırlı bir yükseliş kaydederek 28,1 milyar TL düzeyine ulaşmıştır.

Yılın ilk sekiz ayı itibarıyla ise, merkezi yönetim bütçe gerçekleştirmeleri yılsonu hedeflerinden daha olumlu bir görünüm sergilemektedir. Nitekim, ilk sekiz aylık dönemde bütçe gelirleri yılsonu hedefinin %70,2'sine ulaşmıştır.

Faiz dışı harcamalar...

Faiz dışı harcamalar Ağustos'ta bir önceki yılın aynı ayına göre %5,7 oranında artarak 27,5 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Cari transferler kalemi altında izlenen sosyal amaçlı transferlerde 2022 sayılı kanun çerçevesinde 65 yaş üzerindeki muhtaç kişilere gerçekleştirilen ödemelerin etkisi gözlenmeye devam etmektedir. 2013 yılının ilk sekiz aylık döneminde de faiz dışı harcamalar %15,2 oranında artmıştır.

Faiz harcamalarının ise Ağustos ayında yıllık bazda %30,1 oranında artış kaydettiği görülmektedir. Söz konusu artışta 1,4 milyar TL tutarındaki iskonto ve kısa vadeli nakit işlemlere ait faiz giderlerinin etkili olduğu gözlenirken, Ocak-Ağustos döneminde faiz giderleri bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,1 artmıştır.

Beklentiler...

Haziran ve Temmuz aylarındaki hızlı artışın ardından Ağustos ayında vergi gelirlerinde gözlenen ivme kaybının iç talebin seyrine bağlı olarak önümüzdeki dönemde de süreceği, ancak döviz kurundaki yüksek seyrin İthalde Alınan KDV'yi olumlu yönde etkilemek suretiyle söz konusu ivme kaybını sınırlandıracağı öngörülmektedir. Kamu harcamalarının artış eğilimi ve faiz giderlerinin seyri göz önüne alındığında, 2013 yılının geri kalan döneminde de bütçe giderlerindeki genişlemenin süreceği ancak, halihazırda yılsonu hedefleri ile uyumlu bir gelişim sergileyen merkezi yönetim bütçesinin bu görünümünü önümüzdeki dönemde de koruyacağı tahmin edilmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Temmuz		Ağustos		Ocak-Ağustos			(milyar TL)	
	2013	% Değişim	2013	% Değişim	2012	2013	% Değişim	Bütçe Hedefi	Gerç./ Hedef (%)
Harcamalar	36,8	29,9	35,1	10,1	229,0	259,7	13,4	404,0	64,3
Faiz Harcamaları	6,9	63,8	7,5	30,1	36,3	37,7	4,1	53,0	71,2
Faiz Dışı Harcamalar	29,9	24,0	27,5	5,7	192,7	222,0	15,2	351,0	63,2
Gelirler	37,1	32,2	31,9	5,5	220,5	259,9	17,9	370,1	70,2
Vergi Gelirleri	29,6	22,1	28,1	5,0	182,2	216,0	18,6	317,9	68,0
Diğer Gelirler	7,5	96,3	3,8	9,1	38,3	43,9	14,5	52,1	84,1
Bütçe Dengesi	0,3	-	-3,1	100,1	-8,5	0,2	-	-34,0	-
Faiz Dışı Denge	7,2	81,8	4,4	4,0	27,7	38,0	36,9	19,0	199,3

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Bütçe Dengesi - Temmuz/Ağustos 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.